

TARTU LINNAVOLIKOGU

OTSUS

Tartu

09.01.2024 nr LVK-O-0183

**Loa andmine projektis "Rohevesiniku
terviklahenduse pilootprojekt" osalemiseks**

Võttes aluseks Tartu linnavara eeskirja § 9 lg 2, Tartu Linnavolikogu

o t s u s t a b:

1. Lubada Tartu Linnavalitsusel osaleda projektis „Rohevesiniku terviklahenduse pilootprojekt“, mida rahastatakse Euroopa Liidu taaste- ja vastupidavusrahadest (RRF).
2. Otsus jõustub vastuvõtmisele järgneval päeval.

Esimees

Esitab: **linnavalitsus, 09.01.2024 istungi protokoll nr 2**

Ettekandja: **Raimond Tamm**

Õiend

Tartu Linnavolikogu Otsuse "Loa andmine projektis "Rohevesiniku terviklahenduse pilootprojekt" osalemiseks" juurde

Projekti nimi

„Rohevesiniku terviklahenduse pilootprojekt“

Lühikokkuvõte

Euroopa Liidu (EL) ülene kliimaeesmärk on vähendada 2030. aastaks kasvuhoonegaaside (KHG) netoheidet 55% võrreldes 1990. aastaga ja saavutada kliimanetraalsus 2050. aastaks. Maanteetranspordi CO₂ heide moodustab ca 25% Euroopa Liidu CO₂ koguheitest. Transpordisektoris on tarvis kliimaeesmärkide saavutamiseks vähendada KHG heidet aastaks 2050 vähemalt 90% võrreldes tänasega. 2050. aastaks on ELis plaanis lõpetada tavakütusega autode kasutamine linnades. Soositud on elektri ja muude heitmevabade alternatiivkütuste kasutamine transpordis.

Alternatiivkütuste taristu määruse ettepaneku kohaselt tuleb riikidel rajada üks vesinikutankla (mis on sobilik nii kergsõidukitele kui ka raskeveokitele) iga 100-200 km kohta TEN-T põhvõrgus ja igas linnatranspordisõlmes. 2050. aastal kasutab Euroopa Komisjoni hinnangul vesinikku kütusena 55% veotranspordist, 25% bussitranspordist ja 10% lennutranspordist. Bussitranspordi näitel ennustatakse vesiniku osakaaluks 4% 2030. a., 21% 2040. a. ja 25% 2050. a bussitranspordi kogumahust. Euroopa Komisjon näeb vesinikku tulevikus parima alternatiivina olukordades, kus elektrifitseerimine on keeruline. Euroopa vesinikustrateegia esimeses etapis nähakse vesiniku kasutamist eelkõige linnaliinibussides, ärilisel otstarbel kasutatavates sõidukites (näiteks taksod) ja raudteetranspordis.

Eesmärk ja alleesmärgid

Projekti peamine eesmärk on ühistranspordi negatiivse keskkonnamõju vähendamine ja kohalike nullheitega transpordikütuste kasutuselevõtt ühistranspordis. Alameesmärk on uute nullheitega tehnoloogiate tutvustamine ja katsetamine.

Tegevused

Projekti raames luuakse rohevesiniku tootmine (Eesti Energia ASi poolt), rohevesiniku tankimis- ja maanteetranspordi võimekus (Alexela ASi poolt) ning soetatakse vesinikul töötavad kütuseelementidega linnaliinibussid (GoBus ASi poolt). Tartu linna kohustus on tagada kolme vesinikubussi käitamine linnaliinidel perioodil 2026-2030.

Eeldatavad tulemused

- Rohevesinik on võetud kasutusele ühistranspordisüsteemis.
- Vähenenud on ühistranspordi negatiivne keskkonnamõju ning rajatud on rohevesiniku tootmine.
- Tartusse on rajatud kaasaegne rohevesiniku tankla (aadressile Ringtee tn 25).
- Tartu linnaliinidel opereeritakse igapäevaselt kolme rohevesinikul töötavat linnaliinibussi.

Eelarve

Tartu linn osaleb projektis ühistransporditeenuse tellijana. Projekti algatamisel tehtud arvestuste kohaselt kaasneb linnale kolme vesinikubussi kasutamisega linna bussiliinidel täiendav kulu (lisaks olemasolevale liinikilomeetri maksumusele) kuni 290 000 eurot aastas.

Projekti kogueelarve on kõigi partnerite peale kokku 12 500 000 eurot.

Rahastaja

Keskkonnainvesteeringute Keskus SA

Euroopa Liidu taaste- ja vastupidavusraha (RRF)

Partnerid

Projekti juhtpartner ja tema kontaktid: Eesti Energia AS (Kaarel Kuusk, kaarel.kuusk@energia.ee)

Projekti koordinaator Tartu Linnavalitsuses: linnamajanduse osakonna juhataja Rein Haak

Tartu Linnavalitsuse poolne projektijuht ja tema kontaktandmed: linnamajanduse osakonna projektijuht Jaanus Tamm [jaanus.tamm@tartu.ee]

Projekti meeskonnaliikmed Tartu Linnavalitsuses: asutuse Tartu Linnatransport juhtaja Roman Meeksa

Partnerid: Alexela AS, GoBus AS

Projekti seos linn arengudokumentidega

Tartu linna energia- ja kliimakava "Tartu energia 2030"

Tähtajad

Projekti elluviimine: 01.02.2024 - 27.02.2026